

SAMOUPRAVNI KRALJI NA BETAJNOVI

Primer Konusa in njegovega direktorja je dobil svoj epilog. Komunisti v Slovenskih Konjicah so ravnali preudarno, hitro in odločno. Zloraba direktorskega mesta, preprodaja hiše, nepravilno izplačana boleznina in še marsikaj — to so dejstva. V tem primeru! A kolikokrat smo v zadnjem času brali o podobnih pojavih. Pa o družbenih razlikah. Se posebej o tistih, kjer se kot njihovi tvorci in nosilci pojavljajo nekakšni samoupravni kralji na Betajnovi.

Pojav dobiva vznemirljive družbene razsežnosti. Mnogokrat je ob takih novicah tudi nepristranski spremljevalec v hudi zagoni. Zakaj tako? Ali tiči glavni razlog v premočni želji po udobnejšem življenju ali v pomankanju primernih in jasno določenih zakonskih določil na mestu sedanjih z »luknjami«, ki tako ravnanje (ne)odgovornih posameznikov spodbujajo? Se v čem drugem?

Ali pa je glavni razlog resnično skrit v človeku, v njegovi zavesti, v njegovem odnosu do družbe, do ljudi, v neizostrenem vrednotenju odgovornosti, pravic, dolžnosti?

Mnogokrat naivno prevzemanje nepravilno zasluženih materialnih viškov spodbuja k razmišljanju čisto določene vsebine. Med odkritimi krivci je namreč precej ljudi z bogato življenjsko preteklostjo. Tudi z revolucionarno preteklostjo. S tistim minulim delom, ki zasluži vse družbeno priznanje. In zakaj se nenadoma ta občudovanja vreden delež razblini v nič. Doživi najostrejšo družbeno obsodbo. Ali morda v naši družbeni praksi premalo poučajo tudi druga priznanja za opravljeno delo? Pa zato nekateri menijo, da se bodo za svojo vlogo raje nagradili kar sami. Z dinarjem.

Le kako začitajo ob takih priložnostih vsi tisti, ki so trdno prepričani, da za svoje dolgoletno delo niso dobili dovolj. A živijo pošteno. Srečno. Veliki ljudje — zadovoljni z malim.

A ne pozabimo — javno mnenje je neusmiljeno. Rado posplošuje. Zato ni čudno, da je nekdo rekel: »Težko je za nas. Potem pa zlasti mlajši mislijo, da je takšna vsa tista starejša generacija, ki je na položajih«.

Zato moramo izostreno in trezno ocenjevati samoupravne kralje na Betajnovi.

Zato ne bi bilo narobe, če bi več razmišljali o odnosu vodilni delavci — samoupravni organi. Danes marsikateri že kar glasno razmišlja o razvrstitvi vodilnih delavcev v dobre samoupravljalce, pa v tiste, ki so še kar zanesljivi, v tiste, ki samoupravno razmišljajo in delajo le ob posebnih priložnostih in v tiste, ki nikoli tako ne razmišljajo, še manj pa delajo. To so menda »težki samoupravljalci«.

Ker hočemo vsakodnevno plemeniti samoupravne odnose, moramo taka realna razmerja upoštevati.

A ne samo to.

Ze lani je ZK spodbudila organizacijo aktiva direktorjev — komunistov. V republiki in v občinah. Odgovornost, ki predstavlja bistveno značilnost v delu vodilnih delavcev, zahteva, da postanejo ti aktivni dejavnejši. ZK in sindikat pa bi lahko skupaj zasnovala načrtno delo teh aktivov. Če bo temu dodana še kritična in iskrena razprava o delu vsakega vodilnega komuniste, tedaj smo lahko prepričani, da bo danes in jutri vse manj »samoupravnih kraljev«. Kajti res je — tudi ti niso vedno izključno sami krivi, da postanejo nosilci pojavov, ki slei ali prej zgotovo doživijo družbeno obsodbo. JOŽE VOLFAND

ZA SPORAZUM UPORABNIKOV CEST

Res je, da večji del naših bralcev še vedno hodi v službo peš ali pa se vozi s kolesi, toda del, ne tako majhen, pa se zaupa strehi in kolesom svojega jeklenega konjčka. Med temi je nekaj takšnih, ki bi jim košček poti peš ne škodil, večina pa le uporablja avto kot nujno prevozno sredstvo. Toda prometne razmere pri nas so podobne postelji starega Grka Prokrusta, ki je gostom rezal noge, če jim je bila prekratka. Zlasti v časovnih konicah — prihajanje v službo — je cestna zmeda na višku. Javne ceste so za vse, in če so preozke, polne tesnih grl, bi pomagal le sporazum. Kakšen?

Ob šestih zjutraj, pravzaprav nekaj minut prej, so vpadnice in križišča norišnice. Med osebna vozila pomešani tovornjaki so prvič veliki, drugič počasni. Dva tovornjaka v križišču zavzameta časovni interval zelene luči, dva tovornjaka, ki se srečujeta na ožini, recimo na Bregu v Celju, zaustavita promet v obe smeri za dolge dragocene minute tudi tistim, ki so vračali dovolj časovne rezerve za prihod v mesto. Pri nas postajamo bolj disciplinirani, ukrepi zoper zamudnike so dostikrat drastični. Zastoji, ki jih povzročajo motorizirani orjaki, spravljajo ljudi ob živce, jih spodbujajo k divjanju, izsiljevanju, prehitcivanju, jih spravljajo v nevarnost za zdravje in življenje.

Je tako neprimerno ali celo neumno, če smo se spomnili na rešitev, ki bi ublažila norijo v prometnih konicah, zlasti zjutraj ko kliče delovna skupnost? Mar bi podjetja, ki imajo tovarna vozila, ne mogla dvigniti zapornic iz svojih garaž minuto čez šesto uro, ko je ves pločevinati drobšč že na parkiriščih? Res je, tovarnemu prometu na cestah je bila v poletni sezoni že vzeta sobota, da o nedelji ne govorimo. Toda ob delavnikih gre za nekaj minut, za četrto, največ pol ure.

In tovornjaki, ki že morajo na pot, ki so na poti že takrat, ko vozniki osebnih avtomobilov še spijo, kaj bi mogli pričakovati od njih? Kanček solidarnosti. Mogli bi na izogibašče pred vpadnicami v mesta deset minut počakati in ohladiti svoje stroje? Bi bilo to tako hudo?

Smo v času, ko sporazumi preraščajo zakone, prepovedi, zapovedi in odredbe. Grajeni so na zavesti, smislu za sočloveka, na občutku solidarnosti. Bi bil tak v zavest vpisan sporazum, kot ga tu predlagamo, odveč? Kaj menite, bralci?

JURE KRAŠOVEC

ODLOČNI KONJIŠKI KOMITE

Minulo sredo se je sestel na svoji izredni seji Komite občinske organizacije ZKS v Slovenskih Konjicah v razširjeni sestavi in obravnaval moralno politično odgovornost nekaterih vodilnih delavcev kombinata »KONUS«. Še zlasti pa generalnega direktorja DRAGA PERCA.

Navzoče člane komiteja in predstavnike družbeno političnih organizacij v občini ter člane občinskega političnega aktiva je seznanil z nekaterimi nepravilnostmi v kombinatu KONUS politični sekretar komiteja FRANC BAN.

Komite je enoglasno sprejel sklep, da se DRAGA PERCA izključi iz Zveze komunistov, glede ocene moralno politične odgovornosti ostalih vodilnih delavcev pa je komite imenoval posebno petčlansko komisijo, ki mora zadevo raziskati ter podati poročilo, na osnovi katerega bodo ocenili stopnjo odgovornosti posameznikov.

V svoji uvodni besedi je sekretar BAN poleg obrazložitve nepravilnosti (v našem časniku smo o njih pisali v zadnji številki) navzoče obvestil tudi o poteku akcij, ki jih je takoj, ko je komite dobil ustrezno dokumentacijo, tudi podvzel. Povedal je, da so Draga Perca vabili na sejo, s telegramom, pa se je ni udeležil.

Razprava članov komiteja je enoglasno izzvenela v najostrejšo obsodbo neodgovornega početja Draga Perca. Vsi

so se izrekli za najstrožji ukrep, ki so ga ob zaključku seje tudi enoglasno sprejeli, s tem, da stopi v veljavo 10 dni po seji, da bi v tem času o sklepu komiteja seznanili prizadetega, ki se seje, kot smo že ugotovili, ni udeležil. V primeru, da bi Drago Perc zahteval, da se podrobneje obrazlože nekatere podrobnosti in da se s kaznjivo ne bi strnjalo, se bo komite po tem roku ponovno sestel v isti zasedbi ter pretresal utemeljenost morebitnih obrazložitvev.

Ne glede na to, da obstaja prav malo verjetnosti, praktično nič, da bi komite svojo odločitev spremenil, saj dejstva dovolj zgovorno in prepričljivo kažejo na visoko stopnjo moralno politične odgovornosti, ter krivdo Perca, kar vse preprečuje, da bi se lahko bil član ZK!

Avtokratski sistem vodenja, ki se je uveljavil v Konusu, predvsem v zadnjih letih, je zaviralno vplival na razvoj samoupravljanja, zelo slabo pa je delovala tudi organizacija ZK, kar je bilo na seji komiteja še zlasti poudarjeno. Partijska organizacija je slaba, ali pa sploh ni izvajala sprejetih sklepov, kar vse je seveda pogojevalo stanje v katerem je še lažje prišlo do pojavov, kakršne je tokrat ostro obsodil občinski komite.

Posebna komisija, ki ima nalogo raziskati odgovornost ostalih vodilnih komunistov, nima lahkega dela, kajti vse kaže, da bo potrebno poklicati na odgovornost tudi tiste

posameznike, ki so bili tako ali drugače odgovorni za delo družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov. Pred temi pa leže ravno sedaj odgovorne naloge, saj jim je komite naložil med drugim tudi to, da morajo obravnava nepravilnosti tovariša Perca ter temu ustrezno tudi ukrepati. Prav tako je komite v svojih zaključkih zadolžil komuniste v Socialistični zvezi in sindikatih, da naj preučijo možnost odvzema mandata tovarišu Percu ki je poslanec gospodarskega zbora republiške skupščine.

Odločnost, s katero je občinski komite obsodil nosilce nepravilnosti v Konusu, dovolj jasno kaže na to, da se najodgovornejši komunisti v občini v celoti zavedajo svoje odgovornosti in da bodo enako ukrepali tudi ob drugih primerih. Zdrav in delaven kolektiv Konusa pa bo ob ustreznih podpori občinskih institucij nedvomno znal prebroditi sedanje stanje.

B. S.

LAŠKEGA PIVA BO DOVOLJ

Pred štirinajstimi dnevi so pričeli s poizkusno proizvodnjo v novem obratu pivovarne Laško

150.000 hektolitrov piva na leto več brez povečanja števila zaposlenih

Poraba piva pri nas stalno narašča, zato so se v laški pivovarni že pred časom odločili za rekonstrukcijo in modernizacijo tovarne. Pred štirinajstimi dnevi so že začeli s poizkusno proizvodnjo v novem delu tovarne, s katerim se bo zmogljivost pivovarne povečala od lanskih 270.000 hektolitrov na 400.000 hektolitrov. Celotna investicija je znašala približno 4 milijarde starih dinarjev, pokrili pa so jo v glavnem iz lastnih skladov.

Večina opreme za nov obrat je uvožena iz Zahodne Nemčije, Avstrije in Italije,

neka pa je je celo iz Združenih držav Amerike. Proizvodnja piva bo v novem obratu potekala po najmodernejših in najnovejših metodah, v glavnem avtomatsko, tako da jim ne bo treba najemati novih delavcev. Strojovnjakov imajo že dovolj, kar so dosegli z dobro kadrovsko politiko v zadnjih letih.

Skoraj vse pivo prodajo na območju Štajerske, močno podružnico pa imajo tudi v Varaždinu. Sicer tudi izvažajo, vendar je na tujem trgu konkurenca zelo huda. V vročih poletnih dneh izdelajo tudi do 3000 hektolitrov piva

na dan. Pravzaprav si je težko predstavljati koliko piva spišejo ljudje. Poizkusimo to ponazoriti nazorneje! V laški pivovarni bodo zdaj izdelali na leto 400.000 hektolitrov. Če bi postavili vse te steklenice druga na drugo, bi dobili kar 240.000 kilometrov visok stolp, kar je več kot dve tretjini poti na Luno. Če bi ta stolp položili na zemljo, bi se kar šestkrat ovil okoli zemlje. Res je skoraj neverjetno, da bo toliko piva izdelalo le 280 ljudi in da ga bomo popili na razmeroma majhnem področju.

Zejni torej ne bomo. V pivovarni Laško pa se bodo tudi trudili, da bomo pili dobro pivo. K temu jim bo veliko pripomogla lastna sla-

darna, s čimer lahko kontrolirajo kvaliteto prav od osnovnih surovin. Laški »Zlatorog« bo torej ostal zlat. I. SEVSEK

AKTIVNI FOTOAMATERJI

Te dni so člani celjskega foto-kino kluba izvedeli, da so dosegli v Avstraliji lep uspeh. Ze marca so poslali na ekshibicijsko mednarodno razstavo umetniške fotografije v Sidney 15 slik devetih avtorjev. Kljub temu, da je konkurenca na tej razstavi izredno ostra, so jim sprejeli kar dve sliki. Njihova avtorja sta Radivoj Klinec in Jože Resnik.

I. S.

Štefan korošec S POTI PO ROMUNIJU

V mesecu juniju je odpotovala v Romunijo na povabilo romunske komunistične partije štiričlanska študijska delegacija ZKJ. Ker sem bil član delegacije, želim s tem prispevkom opisati nekatere vtise in značilnosti sedanje stopnje družbeno ekonomskega razvoja, ki ga je dosegla republika Romunija.

Osnovni namen našega obiska je bil, da se seznanimo z aktivnostjo in izkustvom romunske komunistične partije v razvoju družbeno ekonomskih odnosov in z njihovim gospodarskim razvojem. Poleg tega pa smo želeli, da proučimo zlasti tale področja:

● ekonomske strukture in ekonomski sistem ter vloga države in partije na tem področju;

● nove oblike in metode upravljanja in vodenja na gospodarskem in družbenem področju;

● vloga plana v gospodarstvu, sistem cen, delitev družbenega proizvoda in vloga centralnih organov (in položaj podjetja);

● področje monetarne kreditne politike, sistem financiranja investicij in manj razvitih področij;

● položaj delovnega člove-

ka, njegova socialna varnost, socialni status in način nagrajevanja na delovnih mestih.

Razumljivo je, da zahtevalo ta področja za naddrobno proučevanje več časa, kot smo ga imeli mi na razpolago (obisk je trajal 10 dni). V tako kratkem času smo lahko dobili le splošno predstavbo dosežene razvojne stopnje in perspektive orientacije republike Romunije. Prav tako pa smo se z nekaterimi vprašanji precej dobro seznanili. Zlasti na področju uvažanja novih oblik in metod vodenja in upravljanja ter z vlogo in položajem podjetja v gospodarskem razvoju Romunije.

Povedati moram, da je program, ki so nam ga pripravili romunski tovariši, v polni meri upošteval cilj našega obiska. Da bi se temeljito seznanili s problematiko, ki je bila predmet proučevanja, smo vodili razgovore na različnih ravneh. Tako smo se srečali z delavci, a tudi z vodilnimi funkcionarji. Prvi in zaključni razgovor smo, kot je praksa, imeli na centralnem komiteju romunske komunistične partije, kjer nas je ob zaključku sprejel član izvršnega komiteja in sekretar CK RKP I. Iliescu. Nadalje smo

imeli tri razgovore v ministrstvih, nato na treh komitejih okrožij, na občinskih komitejih in v delovnih organizacijah. Med bivanjem v Romuniji smo obiskali mesta Bukarešto, Pitești (okrožje Ardeš), Vilce, Sibiu in poznano turistično mesto Brašov.

PRVI VTIS OB SREČANJU Z ROMUNIJU

Romunija je po svoji površini in številu prebivalstva približno enake velikosti kot Jugoslavija. Človek ob prvem srečanju z Romunijo zasledi vsepovsod mnoge podobnosti z Jugoslavijo. To velja za politično, gospodarsko in delno tudi kulturno področje. Verjetno je prav zaradi tega prvi vtis ob stiku z Romunijo izredno močan in ima tri značilnosti. Prvo — zdelo se nam je, da smo se srečali z znanimi ljudmi in kraji. Ta občutek je še bolj podkrepil topel sprejem, odkrit in tovariški dialog — in direktni odgovori na zastavljena vprašanja. Druga značilnost velja za gospodarstvo. V Romunijo ogromno gradijo. Povsod na vsakem mestu naletiš na nove objekte ali pa na objekte, ki so v raznih fazah izgradnje. Takš-

na smer investicijskega razvoja je načrtana tudi v novem petletnem planu. In tretja značilnost, ki močno poudarja prvi vtis — to so površine zelenja. Povsod v urbanu urejenih središčih je ne glede na intenzivni proces industrializacije ogromno zelenic. To ni le posebnost Bukarešte, ki jo imenujejo mesto »parkov in jezer«, temveč to velja tudi za vsa ostala mesta, ki smo jih obiskali. Normativi zelenic in zelenih pasov se pri gradnji novih objektov dosledno upoštevajo. To je tudi stalna zahteva prebivalstva, ki množično reagira, kadarkoli želijo urediti prekršiti te dogovore.

DRUŽBENO EKONOMSKI ODNOS IN AKTIVNOST RKP

Znano je, da ima romunski gospodarski sistem centralistično planske značilnosti. To se seveda izraža na področju proizvodnje, delitve in porabe. Plan predstavlja program ekonomskega razvoja in istočasno glavni instrument usmerjanja gospodarskih tokov. Pri planiranju se dosledno upoštevata dve fazi. Prva je izdelava planov v lokalnih organih, druga pa pregled, usklajevanje in sprejem, kar opravi v centralnih organih. (Nadaljevanje prihodnjé)

NOVI
tednik

4

12. AVGUST 1971